

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Helsinki

Viite: Lausuntopyyntö OKM/13/010/2017

Suomen Rehtorit ry (SURE) kiittää mahdollisuudesta ottaa kantaa 24.4.2017 päivättyyn lausuntopyyntöön perusopetuslain muuttamiseksi väliaikaisesti, mikä mahdollistaisi alueelliset kokeilut kieltenopiskelussa ilman velvoittavaa toisen kotimaisen opiskelua.

Kokeilun tarkoituksena on saada tietoa valinnaisuuden vaikutuksista kielivalintoihin, kielten tarjontaan, opiskelumotivaatioon ja oppimistuloksiin. Lainmuutoksen mahdollistama kokeilu koskisi kahta ikäluokkaa ja enintään 2200 oppilasta, jotka aloittavat B1-kielen opiskelun elokuussa 2018.

Suomen Rehtorit ry vastustaa hallituksen esitystä perusopetuslain väliaikaiseksi muuttamiseksi.

Suomen Rehtorit ry:n mukaan kokeilulla, joka koskee yhtenä vuonna tehtävää kielivalintaa, ei voida saada yleistettäviä tuloksia suunnitellun valinnaisuuden vaikutuksista kielivalintoihin, kielten tarjontaan, opiskelumotivaatioon ja oppimistuloksiin. Kokeilun vaikutukset ovat vähäisiä muille kuin kokeiluun osallistuville oppilaille. Koulutuksellisen tasa-arvon näkökulmasta kokeilu voisi johtaa tilanteeseen, jossa varhaisessa vaiheessa tehtävät koulutusvalinnat (toisen kotimaisen kielen poisvalinta) vaikuttaisi poissulkevasti jatkokoulutus- ja uramahdollisuuksiin.

Suomen Rehtorit ry on huolissaan kieltenopiskelun vähenemisestä. Tutkimusten mukaan kieltenopiskelu on kaventunut peruskoulussa koskemaan lähinnä kaikille yhteisiä A1- ja B1-kieliä, useimmiten englantia ja ruotsia. Samanaikaisesti vapaaehtoisten kielten opiskelijamäärät ovat romahtaneet. Suomen Rehtorit ry on kuitenkin sitä mieltä, ettei nyt esitetty lainmuutos ja sen mukainen kokeilu kuitenkaan lisäisi kieltenopiskelua, vaan saattaisi jopa vähentää sitä.

Suomen Rehtorit ry arvostaa hallituksen toimia kieltenopiskelun lisäämiseksi ja monipuolistamiseksi. Lausunnon tueksi tehdyn SUREn jäsenkyselyn mukaan puolet suomalaisista saattaisi sinänsä ajatella kannattavansa toisen kotimaisen kielen vapaaehtoisuutta.

Järjestönä Suomen Rehtorit ry korostaa lausunnossaan sitä, että tällainen lainmuutos edellyttäisi huomattavasti syvällisempää vaikutusarviointia sekä mahdollisesti myös muuhun lainsäädäntöön kohdistuvia tarkistuksia. Kokeilun vaikutusten vähäisyyden sekä jatkon epävarmuuden johdosta Suomen Rehtorit ry ei kannata perusopetuslain väliaikaista muuttamista.

Helsingissä 29.05.2017

Antti Ikonen
puheenjohtaja
Suomen Rehtorit ry
Finlands Rektorer rf